

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 63/2011, instat pel Sr. XXX contra l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui

Antecedents

Primer.- En data 20/12/2011 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, provinent de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, una reclamació formulada pel Sr. XXX contra l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui per no atendre la seva petició d'accés a les seves dades de caràcter personal contingudes en els fitxers d'aquest Ajuntament.

Segon.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per ofici de data 21/12/2011, notificat el 23/12/2011, es va donar trasllat a l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui de la reclamació de tutela del dret d'accés presentada per la persona reclamant, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents. El termini concedit ha transcorregut amb escreix sense que l'Ajuntament hagi formulat al·legacions.

Tercer.- Atès que el reclamant havia aportat els comprovants de correus d'enviament de la sol·licitud d'exercici del dret d'accés davant l'Ajuntament, però no la còpia d'aquesta sol·licitud, mitjançant ofici de 16/02/2012 aquesta Autoritat el va requerir a l'efecte.

Quart.- En data 5/03/2012 va tenir entrada a l'Autoritat un escrit del reclamant, amb el qual acompanyava la còpia de la sol·licitud d'accés registrada d'entrada per l'Ajuntament el 31/05/2011.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- L'article 15 de la LOPD, en relació amb el dret d'accés, determina el següent:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat primer i segon disposa el següent respecte al dret d'accés:

"1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.

2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.

No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers."

Així mateix, també sobre el dret d'accés, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

"1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.

3. La informació que es proporcioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades."

A l'últim, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

"1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010 disposa que:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

Tercer.- Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui ha fet efectiu el dret d'accés exercit per la persona reclamant dins el termini previst a l'Ordenament, ja que aquest era precisament el motiu de queixa de la persona que inicià el present procediment de tutela de drets.

A aquest respecte, consta acreditat que en data 31/05/2011 va tenir entrada al Registre General de l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui un escrit de data 27/05/2011 signat per l'aquí reclamant, mitjançant el qual sol·licitava que se li facilités en el termini màxim d'un mes el dret d'accés als seus fitxers, de conformitat amb l'article 15 de la LOPD, i que a tal efecte se li remetés per correu i a l'adreça indicada en la sol·licitud la informació consistent en les seves dades de base, les dades resultants de qualsevol elaboració, procés o tractament, així com l'origen de les mateixes, els cessionaris i l'especificació dels concrets usos i finalitats per a les quals es van emmagatzemar.

D'acord amb l'article 29 del RLOPD, l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui havia de resoldre i notificar la petició d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la data de recepció de la sol·licitud (art. 42.3.b de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú). Doncs bé, com s'ha assenyalat a l'apartat d'Antecedents, l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui no ha acreditat haver donat resposta, ni en el termini d'un mes previst a l'efecte, ni tampoc amb posterioritat, a la sol·licitud d'accés exercida per l'ara reclamant.

En conseqüència, procedeix l'estimació de la reclamació, que es fonamentava en la manca de resposta a la sol·licitud d'exercici del dret d'accés, ja que l'Ajuntament no va resoldre en forma i termini la dita sol·licitud presentada la persona afectada. Això sens perjudici del que es dirà a continuació quant al fons de la reclamació.

Quart.- Quant al fons de l'assumpte, és a dir, en allò referent a si la persona afectada tenia dret o no a que se li fes efectiu el dret d'accés exercit, cal partir de la consideració que el dret d'accés de la LOPD permet al titular d'aquest dret obtenir

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

informació sobre les seves pròpies dades personals que són objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes (arts. 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD).

L'Audiència Nacional en Sentència de 10/02/2010, Sala Contenciosa Administrativa, Secció 1a, recurs núm. 410/09, defineix el dret d'accés en els termes següents (fonament de dret Segon):

“El derecho de acceso ha sido definido como el que concede al interesado la posibilidad de comprobar si se dispone de información sobre uno mismo y conocer el origen del que procede la existente y la finalidad con que se conserva. Del mismo modo el derecho de acceso conlleva la facultad de exigir y obtener una comunicación escrita en la que consten los anteriores extremos.”

D'altra banda, cal tenir en compte que el dret d'accés regulat a la LOPD és un dret personalíssim que constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal, mitjançant el qual el titular de les dades pot conèixer quines dades seves són objecte de tractament. A més, aquest dret pot ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara, els de cancel·lació, rectificació o oposició.

Atès que mitjançant l'exercici del dret d'accés es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal, les limitacions a aquest dret d'accés han de ser les mínimes. Els únics casos en què la pròpia LOPD exceptua el dret d'accés en relació amb fitxers o tractaments públics es recullen al seu article 23 i es limiten a fitxers i tractaments de l'àmbit tributari i policial. Fora d'aquests casos previstos a la pròpia LOPD només es podria denegar el dret d'accés si s'ha previst expressament en una llei o norma de dret comunitari, o bé quan alguna d'aquestes normes impedeixin al responsable del tractament revelar als afectats el tractament a què es refereixi l'accés (article 30.2 del RLOPD). Així mateix, tant l'article 15.3 de la LOPD com l'article 30.1 del RLOPD permeten al responsable del fitxer o tractament modular el dret d'accés quan aquest ja s'ha exercit en els dotze mesos anteriors a la sol·licitud, llevat que s'acrediti un interès legítim.

En el cas que ens ocupa, les dades personals a les què pretenia accedir la persona reclamant no es troben en cap dels àmbits exceptuats per la LOPD, ni l'Ajuntament ha esgrimit en cap moment la concurrència d'algun dels motius assenyalats de limitació d'aquest dret.

Així les coses, cal reconèixer el dret del reclamant a accedir a les seves dades personals contingudes en els fitxers de l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui, tenint en compte que, d'acord amb la normativa ressenyada, aquest dret inclou el dret de l'afectat a accedir a les seves dades personals, incloses les resultants de qualsevol elaboració, procés o tractament, així com l'origen de les mateixes, els cessionaris i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

A l'últim, cal subratllar que de conformitat amb l'article 29.1 *in fine* del RLOPD, l'obligació de donar resposta a la sol·licitud d'accés persisteix inclús en el supòsit que el responsable del fitxer no disposés de dades de caràcter personal de la persona afectada, cas en el qual hauria de comunicar tal circumstància en el mateix termini d'un mes. Ara bé, en el cas present sembla que no es donaria aquesta circumstància, ja que, segons les dades facilitades pel denunciador, aquest resideix en el municipi que administra aquest Ajuntament, i per tant, la mera aplicació de la normativa aplicable (com ara, la reguladora del padró d'habitants) comporta el tractament de dades seves.

Cinquè.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el cas d'estimació de la reclamació de tutela de drets s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. Doncs bé, és en virtut dels dits preceptes que escau requerir l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui per tal que en el termini màxim de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present Resolució, faci efectiu el dret d'accés exercit per l'aquí reclamant, en els termes previstos als articles 28 i 29 del RLOPD.

Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés, en el mateix termini de 10 dies l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui haurà de donar-ne compte a la Autoritat, tot això de conformitat amb l'article 119 del RLOPD.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació de tutela del dret d'accés formulada pel Sr. José XXX contra l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui.

Segon.- Requerir l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui per tal que faci efectiu el dret d'accés exercit per la persona reclamant, en els termes que s'han assenyalat al fonament de dret cinquè.

Tercer.- Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

La directora

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 15 de març de 2012